

**Bryssel den 29 november 2024
(OR. en)**

16277/24

**CLIMA 424
ENV 1160
ENER 583
TRANS 517
AGRI 843
ECOFIN 1444
COMPET 1167
IND 539
MI 986**

NOT

från:	Rådets generalsekretariat
till:	Ständiga representanternas kommitté (Coreper)/rådet
Komm. dok. nr:	6291/24 + ADD 1-6
Ärende:	Meddelande från kommissionen till Europaparlamentet, rådet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén samt Regionkommittén Att säkra vår framtid – Europas klimatmål för 2040 och vägen mot klimatneutralitet senast 2050 genom att bygga ett hållbart, rättvist och välmående samhälle – Diskussion

1. Som vägledning för diskussionen om ovannämnda ämne vid mötet i rådet (miljö) den 17 december 2024 har ordförandeskapet utarbetat bifogade not och frågor till ministrarna.
2. Coreper uppmanas att ta del av noten och frågorna från ordförandeskapet och överlämna dem till rådet inför diskussionen.

Meddelande från kommissionen till Europaparlamentet, rådet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén samt Regionkommittén

Att säkra vår framtid – Europas klimatmål för 2040 och vägen mot klimatneutralitet senast 2050 genom att bygga ett hållbart, rättvist och välmående samhälle

– Diskussion

Inledning

Den 6 februari 2024 offentliggjorde kommissionen sitt meddelande Att säkra vår framtid – Europas klimatmål för 2040 och vägen mot klimatneutralitet senast 2050 genom att bygga upp ett hållbart, rättvist och välmående samhälle¹, där kommissionen som mål rekommenderar att nettoutsläppen av växthusgaser ska minskas med 90 % fram till 2040 jämfört med 1990. När målet för 2040 har godkänts kommer det att ligga till grund för EU:s nya nationellt fastställda bidrag enligt Parisavtalet, som ska meddelas UNFCCC före COP30. Kommissionen förväntas lägga fram ett lagstiftningsförslag i början av 2025 för att inkludera ett klimatmål för 2040 i den europeiska klimatlagen och i sinom tid föreslå relevanta sektorsspecifika åtgärder. De senaste beläggen visar att kostnaderna för klimatförändringar och uteblivna åtgärder är lika uppenbara som fördelarna med åtgärder, inbegripet fördelarna med energitrygghet och de omfattande och betydande fördelar som det innebär att vi minskar vårt beroende av fossila bränslen.

Behandlingen av kommissionens meddelande och den åtföljande konsekvensbedömningen inleddes den 12 februari 2024 i arbetsgruppen för miljön. Den 25 mars 2024 höll rådet (miljö) en första debatt om meddelandet. Diskussionen visade att det fanns ett allmänt stöd för att fastställa ett klimatmål för 2040 och att delegationerna i stort sett ställde sig bakom de villkor som anges i meddelandet såsom nödvändiga för att uppnå ett sådant mål.

¹ Dok. 6291/24 + ADD 1–6

Under debatten i rådet (miljö) den 17 juni lyfte ministrarna fram genomförandet av den överenskomna ramen för klimat- och energipolitiken fram till 2030, skyddet av EU:s konkurrenskraft och säkerställandet en rättvis omställning som viktiga nödvändiga villkor. De underströk också behovet av att säkerställa förutsägbarhet och en stabil utvecklingsbana mot klimatneutralitet tillsammans med en gynnsam reglerings- och investeringsram. Debatten visade att fastställandet av ett klimatmål för EU för 2040 kräver en övergripande, sektorsövergripande och balanserad strategi med ökad samstämmighet mellan klimat-, energi-, industri- och andra relevanta politikområden så att hänsyn tas till samspelet och de ömsesidiga beroendena mellan dessa. Ministrarna betonade att EU för att säkerställa den industriella konkurrenskraften bland annat behöver lika villkor såväl globalt som inom EU samt utfasning av fossila bränslen i energisektorn med ökade investeringar i innovativ ren teknik.

Liknande överväganden hålls fram i den gemensamma plan för minskade koldioxidutsläpp och konkurrenskraft som Mario Draghi föreslog i sin rapport om EU:s framtida konkurrenskraft (september 2024) och som syftar till att underlätta hanteringen av utmaningarna i samband med utfasningen av fossila bränslen och ta vara på möjligheterna med denna utfasning. En integrerad strategi för utfasning av fossila bränslen och konkurrenskraft återspeglas också i kommissionsordförandens uppdragsbeskrivningar till de nominerade kommissionsledamöterna. Både Draghi-rapporten och Enrico Lettas rapport *Much more than a market* (april 2024) understryker det akuta behovet av att EU påskyndar innovation och den gröna omställningen för att uppnå sina mål för 2030 och det övergripande målet om klimatneutralitet, energiomställning och integrering av den inre marknaden.

Som en uppföljning av rådets tidigare debatter om kommissionens meddelande har diskussionen på teknisk nivå under det ungerska ordförandeskapet inriktats på de tre nödvändiga villkor som ministrarna lyfte fram vid miljørådets möte i juni. De viktigaste punkter som togs upp under diskussionerna sammanfattas nedan.

Genomförande av den överenskomna ramen för klimat- och energipolitiken till 2030

Delegationerna är eniga om att genomförandet av 55 %-paketet är en förutsättning för att uppnå ett ambitiöst klimatmål för 2040. Transport, jordbruk, byggnader och markanvändning, förändrad markanvändning och skogsbruk (LULUCF) verkar vara de sektorer där de flesta medlemsstater för närvarande står inför de största utmaningarna med genomförandet, bland annat när det gäller att tillgodose behoven hos de mest utsatta grupperna och säkerställa nödvändiga ekonomiska resurser. Utfasningen av fossila bränslen i el- och industrisektorerna kommer också att kräva betydande investeringar, även från den privata sektorn. Några delegationer ansåg att det behövs ett regelverk för mobilisering av privata investeringar.

Ett antal delegationer ansåg att tidsfristerna för införlivande och genomförande av lagstiftningen inom ramen för 55 %-paketet var mycket snäva och pekade på den administrativa börda som följer av de nya kraven. Flera delegationer nämnde också utmaningarna med att införa teknik för koldioxidupptag och koldioxidlagring, bland annat när det gäller att säkra nödvändig finansiering. I fråga om tillvaratagna erfarenheter förespråkade delegationerna i allmänhet att man ska fortsätta med en ”paketstrategi” vid utformningen av ramen för perioden efter 2030 och var eniga om att alla sektorer måste bidra till insatserna för minskade koldioxidutsläpp, men flera efterlyste större flexibilitet i utformningen av de sektorsspecifika målen, med hänsyn till medlemsstaternas särdrag.

Säkerställande av den europeiska industrins konkurrenskraft

Delegationerna ansåg att förutsägbarhet, stabila regelverk och en enhetlig politisk ram är viktiga faktorer för främjandet av den europeiska konkurrenskraften. Några delegationer underströk att utfasningen av fossila bränslen är en drivkraft för konkurrenskraft med potential att främja tillväxt, motståndskraft och framtidssäkra arbetstillfällen. Ett antal delegationer lyfte fram den stora potential för att öka konkurrenskraften som finns inom energisektorn; vissa betonade den centrala roll som förnybar energi spelar i kombination med lagring, medan andra betonade principen om teknikneutralitet och erkänande kärnenergens roll i omställningen. Delegationerna underströk behovet av att säkerställa tillgången till ren och ekonomiskt överkomlig energi, bland annat genom förbättrad infrastruktur, modernisering av näten och utveckling av sammanlänkningar, samt behovet av att undanröja hinder för innovation, minska byråkratin och förenkla förfarandena för t.ex. tillståndsgivning. Dessutom pekade flera delegationer på potentialen hos teknik för koldioxidupptag och behovet av att påskynda införandet av sådan teknik, samtidigt som man noga överväger hur upptag ska ingå i den klimatpolitiska ramen. Flera delegationer betonade att det finns en stor outnyttjad potential i den cirkulära ekonomin.

Delegationerna betonade den avgörande roll som investeringar i forskning och innovation och finansiering av ren teknik från både offentliga och privata källor spelar. Flera delegationer lyfte fram betydelsen av EU:s finansieringsinstrument, framför allt innovationsfonden, när det gäller att stödja innovation. Dessutom uppmärksammade några delegationer vikten av effektiva regler för statligt stöd och offentlig upphandling. I samband med säkerställandet av rättvis konkurrens och lika villkor internationellt betonade flera delegationer vikten av gränsjusteringsmekanismen för koldioxid och föreslog att man ska överväga att förbättra den och samtidigt säkerställa att den är förenlig med relevanta internationella regler. Några delegationer underströk behovet av globala klimatåtgärder och efterlyste i detta sammanhang en förstärkning av EU:s klimatdiplomati, särskilt när det gäller utåtriktad verksamhet och stöd till koldioxidprissättning.

Säkerställande av en rättvis omställning

Delegationerna enades om att det är viktigt att involvera medborgare, företag, arbetstagare och alla berörda parter samt att samarbeta med industrin för att säkerställa att de är delaktiga i den gröna omställningen. De framhöll den viktiga roll som samarbete mellan universitet och forskningscentrum, utbildning och livslångt lärande samt omskolning och kompetenshöjning spelar för att rusta arbetskraften för den gröna omställningen. Dessutom betonade de vikten av ökad medvetenhet och öppen kommunikation med medborgarna samt tillhandahållande av vetenskapligt baserad information till allmänheten.

En bedömning av effekterna av åtgärder för minskade koldioxidutsläpp på utsatta delar av samhället föreslogs också. Behovet av att stödja de mest drabbade utsatta grupperna i den gröna omställningen erkändes, och flera delegationer ansåg att finansiering genom den sociala klimatfonden har potential att förbättra den sociala rättvisan och bör bibehållas. Det erinrades om att stöd kan ges genom sammanhållningspolitiken och andra EU-fonder, såsom Fonden för en rättvis omställning och Europeiska socialfonden, men att det finns utrymme för att förbättra tillgången till information om dessa möjligheter. Dessutom ansågs åtgärder för att tillhandahålla tekniskt stöd och utbyte av bästa praxis vara värdefulla.

Verktyg för utfasning av fossila bränslen

Delegationerna diskuterade också den roll som verktyg för minskade koldioxidutsläpp ska spela och koldioxidprissättningens betydelse för utfasningen av fossila bränslen i industrin under perioden efter 2030. De flesta delegationer ansåg att EU:s utsläppshandelssystem ska fortsätta att utgöra hörnstenen i klimatpolitiken fram till 2050, och många erinrade om behovet av att kombinera det med en effektiv gränsjusteringsmekanism. Åtskilliga delegationer underströk, när det gäller ETS 2 (byggnader, vägtransporter och ytterligare sektorer), att särskild uppmärksamhet måste ägnas en effektiv användning av den sociala klimatfonden genom de sociala klimatplanerna för att skydda utsatta hushåll från alltför höga priser. Några delegationer förespråkade en utvidgning av utsläppshandelssystemet så att det omfattar ytterligare sektorer såsom jordbruk, avfallsförbränning och mindre fartyg, medan andra motsatte sig en fortsatt utvidgning av systemet.

Det påpekades dock att det inte finns endast en lösning på utfasningen av fossila bränslen i den europeiska ekonomin och för att komplettera mekanismerna för koldioxidprissättning föreslog delegationerna till exempel en utbyggnad av förnybara energikällor, utveckling av grön vätgas och annan koldioxidsnål teknik samt ytterligare åtgärder för att öka energieffektiviteten. Flera delegationer erinrade också om att det kommer att finnas ett växande behov av tekniska koldioxidupptag i framtiden och att incitament bör införas för att stödja införandet av sådana.

Frågor till ministrarna:

Mot denna bakgrund uppmanas ministrarna att diskutera följande frågor:

- 1. Hur och inom vilka sektorer inom ramen för 55 %-paketet skulle man kunna minska den administrativa bördan och förenkla eller effektivisera kraven, för att hantera de utmaningar som förvaltningar och företag står inför när det gäller de krav som ett framgångsrikt genomförande av 55 %-paketet innebär?*
- 2. Vilken typ av regelverk och investeringsram krävs under perioden efter 2030 för att skapa den förutsägbarhet och politiska samstämmighet som är nödvändig för att främja den europeiska industrins konkurrenskraft, samtidigt som man fortsätter på vägen mot klimatneutralitet senast 2050? Vilka möjliggörande åtgärder behövs för att säkerställa en rättvis omställning?*